

นโยบายสาธารณะกับแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

Public policy with the Guidelines for the Prevention and Suppression of Human Trafficking

พระเศกสรรค์ อุกปาศ*
ผศ.ดร.ภัคดี โพธิ์สิงห์**

บทคัดย่อ

นโยบายสาธารณะซึ่งเป็นนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พบว่า นโยบายสาธารณะนั้นเป็นสิ่งที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนดขึ้น และผลักดันให้นโยบายนั้นๆ บรรลุเป้าหมาย ส่วนแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์นั้น ควรดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและการปราบปรามการค้ามนุษย์โดยผลักดันมาตรการการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย และการพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาและบริหารข้อมูลให้มีประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ, การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

Abstract

Public policy, a policy on the prevention and suppression of human trafficking and ways to prevent and suppress human trafficking found that public policy is what the government is determined to push and vegetables such policies. mission complete The guidelines for the prevention and suppression of human trafficking should be taken to optimize the prevention and suppression of human trafficking by pushing measures to prevent litigation protection for victims. And the development of mechanisms and policy-driven data management, policy development and effectiveness of the law to prevent and combat trafficking in 2551.

Keywords: Public policies, preventing and combating human trafficking

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

๑. บทนำ

การคำนวนุษย์ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลได้หยิบยกปัญหาการคำนวนุษย์เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนการป้องกันและปราบปรามการคำนวนุษย์ แม้ประเทศไทยจะมีมาตรการอย่างไรก็ยังมีกรณีลักลอบการคำนวนุษย์ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่ละเมิดกฎหมายและสิทธิมนุษยชนทั้งในรูปแบบการล่อลวงทางเพศ แรงงานเด็ก แรงงานที่บังคับ ซึ่งเป็นปัญหาอาชญากรรมและปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อ จึงนับเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองในวงกว้าง ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง สำหรับการคำนวนุษย์ เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศและแรงงานบังคับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากชายแดน ปัญหาการคำนวนุษย์พบมากในหลายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายแดน โดยขบวนการคำนวนุษย์มีการทำงานเป็นเครือข่าย โดยการรับส่งเป็นทอดๆ โดยในการคำนวนุษย์ เป็นลักษณะของการชักจูงให้เดินทางเข้ามาโดยผิดกฎหมาย และบางรายไม่ตระหนักว่าตนเองตกเป็นเหยื่อของการคำนวนุษย์

ดังนั้น รัฐบาลควรกำหนดนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการคำนวนุษย์ เพื่อแก้ไขปัญหาการคำนวนุษย์ในทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ชุมชน ให้จริงจังมวลการศึกษสงเคราะห์า นุการ ศป.ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับ

ชาติ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การคำนวนุษย์ในอนาคต โดยมีแนวทางการกำหนด นโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปราม การคำนวนุษย์ดังจะได้นำเสนอต่อไปนี้

๑. ความหมายของนโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะเป็นกิจกรรมทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นระดับใดในหน่วยงานใด ล้วนมีกำเนิดมาจากความคิดอันเป็นกรอบนำทางว่าควรจะทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน โดยใคร และอย่างไร หากปราศจากทิศทางที่แน่นอนชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล ความคิดหรือเจตนาที่เกิดขึ้นก่อนเช่นเดียวกัน จากนั้นค่อยๆ พัฒนาชัดเจนขึ้น กลายเป็นกรอบกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล^๑

Friedrich, c. J.^๒ กล่าวถึง นโยบายสาธารณะ คือ ชุดของข้อเสนอ ที่เกี่ยวกับการกระทำของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือรัฐบาลภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ประกอบไปด้วย ปัญหาอุปสรรคและโอกาส ซึ่งนโยบายจะถูกนำเสนอเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของประชาชน การกำหนดนโยบายนั้นมิได้เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันด่วน แต่นโยบายส่วนใหญ่จะต้องผ่านการพิจารณาเป็นขั้นตอน ซึ่งจะมีฝ่ายบริหารเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญกับฝ่ายการเมืองในการกำหนดนโยบาย

Dye, T. R.^๓ ได้ให้ความหมายของคำว่า นโยบายสาธารณะ เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลสามารถ

^๑ ศุภชัย ยาวะประภาส, *นโยบายสาธารณะ*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓), หน้า ๑.

^๒ Friedrich, c. J., *Man and his government*, (New York : McGraw-Hill, 1963), p. 70.

^๓ Dye, T. R., *Understanding public policy*, (Englewood Cliffs NJ : Prentice- Hall, 1984), pp. 1-3.

เลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ สำหรับส่วนที่รัฐเลือก ที่จะกระทำนั้นจะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดของรัฐบาลทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตร และที่เกิดขึ้นในบางโอกาส ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำบรรลุเป้าหมายด้วยดี ในการให้บริการแก่สมาชิกในสังคมในส่วนที่รัฐบาลเลือกที่จะไม่กระทำก็ถือว่าเป็นสาระสำคัญของนโยบาย และยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติ เป้าหมายของ นโยบายสาธารณะเพิ่มเติมอีก ดังนี้ ๑) สามารถทำการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อนโยบายได้ ๒) สามารถวิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากนโยบายโดยขบวนการทางการเมือง ๓) สามารถตรวจสอบผลลัพธ์ต่างๆ ที่เกิดจากนโยบายที่เป็นผลมาจากกระบวนการเมือง และ ๔) สามารถทำการประเมินผลกระทบจากนโยบายที่มีต่อสังคมทั้งในเชิงที่คาดคิด ประมาณการไว้แล้ว และผลที่จะเกิดโดยไม่ได้คาดคิด

สรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลได้กำหนดเป็นแนวทางหรือแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นและเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของส่วนรวมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเหมาะสมที่จะกระทำหรือไม่ทำก็ได้ โดยสิ่งนั้นจะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดของรัฐบาลทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตร และที่เกิดขึ้นใน

บางโอกาส ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำให้บรรลุเป้าหมายด้วยดีและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

๒. การค้ำมนุษย์

ความหมายของการค้ำมนุษย์ ในพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้กำหนดความหมายของการค้ำมนุษย์ ไว้ในมาตรา ๖ ว่า ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

๑. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลัง บังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวงใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

๒. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์^๔

การค้ามนุษย์^๕ หมายถึง การจัดหา

^๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๙ ก., (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ, ๒๕๕๑), หน้า ๓๐.

^๕ ขำนาถ จันทรเรือง, ไทยกับการค้ามนุษย์. แหล่งที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/blog/Detail/581932> [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว ด้วยการฉ้อโกง ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือด้วยการใช้สถานะความเสียหายจากการค้ามนุษย์โดยมิชอบ หรือมีการให้ หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจ ควบคุมบุคคลอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ การแสวงหาประโยชน์ อย่างน้อยที่สุด ให้รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาส หรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้บังคับ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย ให้ถือว่าการจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งเด็กเพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ เป็นการค้ามนุษย์ แม้ว่าจะไม่มีการใช้วิธีการใดๆ ที่ระบุไว้

การค้ามนุษย์^๖ คือ การจัดหา ขนส่ง ส่งต่อ พามา ซ่อนเร้น หรือรับบุคคลโดยวิธีการ บังคับ ข่มขู่ หรือการหลอกลวง หลอกล่อให้เชื่อฉ้อฉล หรือการใช้อำนาจเหนือกว่าโดยมิชอบ หรือเพราะบุคคลนั้นอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง หรือได้รับค่าจ้างหรือจ่ายค่าตอบแทนให้บุคคลนั้นเพื่อ

ให้เกิดความยินยอมพร้อมใจและเพื่อให้มีอำนาจควบคุมเหนือบุคคลคนนั้น เพื่อนำไปสู่การขูดรีด เอารัดเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเอาเปรียบทางเพศหรือจากการค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงานเยี่ยงทาส หรือการค้าชิ้นส่วนของร่างกายของบุคคลคนนั้น

สรุปได้ว่าการค้ามนุษย์ หมายถึง การจัดหา ขนส่ง ส่งต่อ พามา ซ่อนเร้น หรือรับบุคคล โดยวิธีการบังคับ ข่มขู่ หรือการหลอกลวง หลอกล่อให้เชื่อฉ้อฉล หรือการใช้อำนาจเหนือกว่าโดยมิชอบ เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลคนอื่นในรูปแบบต่างๆ หรือบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาสหรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้บังคับหรือทำให้สิ้นเสียซึ่งอิสรภาพโดยมีเจตนาเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. การนำนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติ

การกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์^๗ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติ เรื่องการป้องกัน ปราบปราม และแก้ปัญหการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศ

^๖ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัดสุรินทร์. แหล่งที่มา : http://www.surin-hb.blogspot.com/2008/07/blog-post_6140.html [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

^๗ Rainbow, นโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙. แหล่งที่มา : http://runget-1234.blogspot.com/2011/11/blog-post_09.html [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

และข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๓) ใช้เป็นแผนแม่บทในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานป้องกัน ต่อมารัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ในการต่อต้านการค้ามนุษย์และกำหนดนโยบายเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของประเทศไทยให้เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ณ ทำเนียบรัฐบาล นอกจากนี้ประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์เฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to prevent Suppress and punish trafficking in Persons Especially Woman and children) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ มีความร่วมมือระดับรัฐมนตรีระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (กัมพูชา, จีน, พม่า, เวียดนาม และไทย) และมีการลงนามเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ ตลอดจนมีการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ นโยบายยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มี ๕ ข้อ คือ ๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ๒) ให้ความสำคัญและผลักดันมาตรการป้องกัน การดำเนินคดีการคุ้มครองช่วยเหลือและพัฒนาไกล่เกลี่ยนโยบายและขับเคลื่อนและการพัฒนาและบริหารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๔) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ๕) ผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง เข้มงวดในการจัดการกับ

ผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์และองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

การกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๑. ด้านการป้องกัน (Prevention) มีเป้าประสงค์ให้ประชาชนตระหนักรู้ และให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งให้ครอบครัวและชุมชนเอาใจใส่การดูแลบุตรหลาน มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพหลัก

๒. ด้านการดำเนินคดี (Prosecution) เพื่อให้ผู้เสียหายร่วมมือในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดและบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักอัยการสูงสุด ศาล เป็นเจ้าภาพหลัก

๓. ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองตามมาตรการที่กำหนด โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมการกงสุล) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน

๔. ด้านการพัฒนาไกล่เกลี่ยนโยบายและการขับเคลื่อน เพื่อส่งเสริมและขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกระดับทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ

๕. ด้านการพัฒนาและบริหารข้อมูล เพื่อบ่งชี้สถานการณ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน

การติดตามสถานภาพของผู้เสียหายและการติดตามการคุ้มครอง โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การนำนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติ

๑. จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคมให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๒. จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๓. จัดให้มีและกำกับการดำเนินการตามโครงการรณรงค์และการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๔. จัดให้มีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์มาตรการ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะกรรมการ

๕. ติดตามและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศการให้ความร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เสนอต่อคณะกรรมการ^๔

สรุปได้ว่า การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติ เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นผู้กำกับการดูแลให้นโยบายดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคมให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยสามารถสรุปเป็น ตารางนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติ ได้ดังนี้

^๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๙ ก., (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ, ๒๕๕๑), หน้า ๓๒-๓๖.

ตารางแสดงนโยบายยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการปฏิบัติ
ด้านการป้องกัน	ให้ประชาชนตระหนัก และให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งให้ครอบครัวและชุมชน เอาใจใส่การดูแลบุตรหลาน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลางส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม
ด้านการดำเนิน คดี	บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	ตำรวจแห่งชาติและ สำนักอัยการสูงสุดศาล	จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ	ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองตามมาตรการที่กำหนด	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมการกงสุล) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน	จัดให้มีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม
ด้านการพัฒนาโลกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน	ส่งเสริมและขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกระดับทั้งในและต่างประเทศ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ	จัดให้มีและกำกับการดำเนินการตามโครงการรณรงค์และการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป
ด้านการพัฒนาและบริหารข้อมูล	เพื่อบ่งชี้สถานการณ์ความก้าวหน้าในการดำเนินการติดตามสถานภาพของผู้เสียหายและการติดตามการค้ามนุษย์	ตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ติดตามและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ การให้ความร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศ

๔. แนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

แนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ จากรายงานสถานการณ์การค้ำมนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สถานทูตสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ รายงานว่า^๙

๑. ประเทศไทยควรเพิ่มความพยายามในการดำเนินคดีและพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ รวมทั้งผู้ที่ทำให้เหยื่อต้องถูกบังคับใช้แรงงานในภาคธุรกิจการค้าและการส่งออกของไทย

๒. ประเทศไทยควรพัฒนาและดำเนินงานขั้นตอนพิสูจน์อัตลักษณ์เหยื่อการค้ำมนุษย์โดยให้ความสำคัญสูงกับสิทธิและความปลอดภัยของแรงงานที่เสี่ยงตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ พร้อมทั้งเพิ่มความพยายามพิสูจน์อัตลักษณ์เหยื่อการค้ำมนุษย์ที่อยู่ในกลุ่มประชากรเสี่ยงโดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว ผู้ถูกเนรเทศและผู้อพยพ

๓. ไทยควรเร่งการสอบสวนคดีอาญากรณีที่การสอบสวนการใช้แรงงานบ่งชี้ว่ามี การบังคับใช้แรงงาน ซึ่งรวมถึงกรณีที่นายจ้างหรือนายหน้าจัดหาแรงงานบังคับหนี้อย่างมีนัยสำคัญ หน่วยงานนี้ควรจ่ายค่าจ้างและยึดเอกสารเดินทาง

๔. ไทยควรยุติการดำเนินคดีอาญาขอหาหมิ่นประมาทต่อนักวิจัยหรือผู้สื่อข่าวที่รายงานเรื่องการค้ำมนุษย์ และควรตระหนักถึงบทบาทที่

สำคัญขององค์การนอกภาครัฐและองค์การแรงงาน ในด้านการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและขอบเขตของการค้ำมนุษย์ในไทย ตลอดจนพยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ ประชาสังคมมีส่วนร่วมในทุกแง่มุมของการเข้าใจและต่อต้านการค้ำมนุษย์

๕. ไทยควรอนุญาตให้เหยื่อการค้ำมนุษย์ทุกคนที่มีใจเยวชนซึ่งรวมถึงเหยื่อการค้ำมนุษย์เพื่อการค้าประเวณีให้เดินทาง ทำงานและพำนักนอกเขตที่พักพิงได้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของไทย

๖. ไทยควรเพิ่มบริการล่ามในหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่คุ้มครองแรงงานอพยพต่างชาตินวมทั้งเพิ่มแรงจูงใจให้เหยื่อค้ำมนุษย์ร่วมมือกับฝ่ายบังคับใช้กฎหมายในการสอบสวนและดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

๗. ไทยควรจัดตั้งแผนกศาลที่ดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ หรือกำหนดมาตรการอื่นที่จะเร่งกระบวนการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์ รวมทั้งจัดให้มีบริการเฉพาะทางสำหรับเด็กที่เป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์เพื่อการค้าประเวณีและดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้คดีของเด็กเหล่านั้นดำเนินการอย่างรวดเร็ว

๘. ไทยควรกำหนดกระบวนการทางศาล ที่ให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองพยาน จำกัดการให้ประกันตัวผู้ต้องหากระทำผิดด้านการค้ำมนุษย์ เพื่อป้องกันการหลบหนี และบังคับใช้กฎหมายที่

^๙ สถานทูตสหรัฐอเมริกา, รายงานสถานการณ์การค้ำมนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗. แหล่งที่มา : <http://www.thai.bangkok.usembassy.gov/tipthaireport14-t.html>. [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

คุ้มครองเจ้าหน้าที่จากการถูกฟ้องกลับในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีการค้ามนุษย์ สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อคัดกรองผู้อพยพ

๙. ไทยควรให้นักสังคมสงเคราะห์หรือองค์กรที่ให้บริการความช่วยเหลือแก่เหยื่อการค้ามนุษย์เข้ามามีส่วนร่วมด้วยและการสัมภาษณ์ต้องดำเนินในสถานที่ที่ปลอดภัยและมีความเป็นส่วนตัว

๑๐. ไทยควรดำเนินการและอนุมัติการสมัครขอสถานภาพที่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัดอย่างรวดเร็วตลอดจนเสนอทางเลือกที่ถูกกฎหมายทางอื่นให้เหยื่อค้ามนุษย์ นอกเหนือจากการถูกส่งกลับประเทศต้นทางซึ่งจะทำให้คนเหล่านี้ต้องเผชิญกับการถูกแกแค้นหรือเผชิญกับชีวิตที่ยากลำบาก

๑๑. ไทยควรเพิ่มความพยายามในการยึดทรัพย์ผู้กระทำผิดและดำเนินเพื่อประกันว่าเงินที่ได้ยึดมานั้นนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของเหยื่อโดยตรงนอกจากนี้

๑๒. ไทยควรเพิ่มการรณรงค์ส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แก่นายจ้างและผู้ให้บริการธุรกิจทางเพศ ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจด้านประเวณี รวมทั้งพยายามลดอุปสงค์สำหรับแรงงานที่ถูกแสวงประโยชน์

๕. สรุป

จากการได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลได้กำหนดเป็นแนวทางหรือแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินการเพื่อ

ประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยเฉพาะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พบว่า นโยบายสาธารณะนั้นเป็นสิ่งที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนดขึ้นและผลักดันให้นโยบายนั้นๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์นั้นควรดำเนินการให้ปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด คือ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยให้ความสำคัญและผลักดันมาตรการการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย และการพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาและบริหารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง และผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง เข้มงวดในการจัดการกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์และผู้ค้ามนุษย์ และผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ประกอบด้วย ควรเพิ่มความพยายามในการดำเนินคดีและพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์โดยให้ความสำคัญสูงกับสิทธิและความปลอดภัยของแรงงานที่เสี่ยงตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตลอดจนพยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ประชาสังคมมีส่วนร่วมบังคับใช้กฎหมายในการสอบสวนและดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยจัดตั้งแผนกศาลที่ดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะกำหนด

กระบวนการทางศาลที่ให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองพยาน จำกัดการให้ประกันตัวผู้ต้องหา กระทำผิดด้านการค้ามนุษย์เพื่อป้องกันการหลบหนี ตลอดจนเสนอทางเลือกที่ถูกกฎหมายทางอื่นให้เหยื่อค้ามนุษย์นอกเหนือจากการถูกส่งกลับประเทศต้นทางซึ่งจะทำให้คนเหล่านี้ต้องเผชิญกับการถูกแก้มั้แค้นหรือเผชิญกับชีวิตที่ยากลำบากเพิ่มความพยายามในการยึดทรัพย์ผู้กระทำผิดตรงค์ส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นต้น

๖. ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ กำหนดให้มีการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และชุมชนให้ครอบคลุม

๑.๒ กำหนดแผนพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาและบริหารข้อมูลในการบัญญัติกฎหมายเพื่อพิจารณา

ปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

๑.๓ กำหนดนโยบายแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนำไปปฏิบัติ

๒.๑ จัดให้มีการป้องกัน เผื่อระวังเน้นความสำคัญด้านการข่าว โดยสร้างเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๒.๒ จัดให้มีการเพิ่มช่องทางรับเรื่องร้องเรียนแจ้งเบาะแสข่าวการค้ามนุษย์จัดการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดกับผู้มีส่วนในการค้ามนุษย์

๒.๓ จัดให้มีการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายและพยาน มีการตรวจสอบติดตามการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างใกล้ชิด

๒.๔ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์สร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนทุกภาคส่วน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๙ ก. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ, ๒๕๕๑.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

(๒) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

ชำนาญ จันทร์เรือง. ไทยกับการค้ามนุษย์. แหล่งที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/blog/Detail/581932> [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

สถานทูตสหรัฐอเมริกา. รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗. แหล่งที่มา : <http://www.thai.bangkok.usembassy.gov/tipthaireport14-t.html>. [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัดสุรินทร์. แหล่งที่มา : http://www.surin-hb.blogspot.com/2008/07/blog-post_6140.html [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

Rainbow. นโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙. แหล่งที่มา : http://rungpet-1234.blogspot.com/2011/11/blog-post_09.html [๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

๒. ภาษาอังกฤษ

(1) Book :

Bardach, E. *The implementation game : The happen after a bill become a law.* 3rd ed. Cambridge MA : The MIT Press, 1980.

Dye, T. R. *Understanding public policy.* Englewood Cliffs NJ : Prentice-Hall, 1984.

Friedrich, c. J. *Man and his government.* New York : McGraw-Hill, 1963.